

# ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖЖЕНЪ ВЕСТНИКЪ

Официално издание на Окръжната Постоянна Комисия.

Телефонъ № 418.

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ:

|                                                                               |          |
|-------------------------------------------------------------------------------|----------|
| За общини задължителенъ . . . . .                                             | 200 лева |
| За Учил. Настоятелства задължителенъ . . . . .                                | 100 .    |
| За кооперации, църковни Настоятелства,<br>турски у-ща и частни лица . . . . . | 50 .     |



Окр. агенция: ул. „Чирпанска“ 10. — Варна.

Д-ръ В. Пачевъ.

## Заразните болести по домашните животни.

(продължение)

### Причинители за заразните болести.

Бактериите иматъ твърди различни форми и тѣ сж послужили като основа за тѣхното подразделение (систематизиране) на групи. Споредъ това ние различаваме три главни групи бактерии, а именно:

- 1) *Кокки*, които иматъ валчеста форма;
- 2) *Бацили*, които иматъ форма на пръчица, права, или малко извита и отъ различна дължина.
- 3) *Спирили*, които иматъ витлообразна форма (на търбушонъ), отъ които нѣкои представляватъ само запетая и се наричатъ *вибриони*.

Освѣнъ тия главни форми на бактериите, различаваме още много второстепенни, като тия подразделения почиватъ отъ една страна на прѣходните форми варианти, които тѣ даватъ, а отъ друга страна върху отношенията и връзките, които иматъ отдѣлните екземпляри една спрямо друга. Но тия последните иматъ значение само за специалиста изобщо, въ зависимостъ отъ условията на тѣхното съществуване и отъ промѣните въ тия условия, бактериите сжко сж подразделени на помалки, или по-големи промѣни и затова именно тѣхното естествено подразделение (систематизиране, класификация) е свързано съ твърде много трудности.

За да могатъ да съществуватъ и да се размножаватъ, на бактериите сж необходими извѣстни условия, извѣстна сръда. Освѣнъ водата, която е необходимо-нуждна за съществуването на всѣко органическо същество, на тѣхъ е потребна прѣди

всичко една хранителна сръда, т. е. сръда, която да имъ дава всички необходими хранителни материи, тѣй както земата дава въ готово, или сурово състояние необходимите хранителни материи на всички висши животни и растения. Тия необходими хранителни материи въ общи думи сж: соли, бѣлтъчни вещества, тѣстени, въглеhidрати, желѣзо, сѣра и др. Такава сръда представляватъ различните мъртви тѣла и живите организми на животните и човѣка. И споредъ това, въ каквато сръда съществуватъ и прѣуспѣватъ най-добре бактериите, тѣ се раздѣлятъ на две големи групи: на *сапрофити*, т. е. такива, които живеятъ за смѣтка на всевъзможните мъртви животни и растителни тѣла, т. е. въ мъртва сръда и *паразити*, т. е. такива, които намиратъ най-згодни условия за съществуването си въ живите човѣшки и животински организми.

Независимо отъ това, съществуването на бактериите е свързано още съ температурата.

Границите на топлината, при която бактериите могатъ не само да съществуватъ, но и да се размножаватъ и растатъ, сж между 10° и 40°, а най-благоприятната температура, при която тѣ най-добре прѣуспѣватъ е отъ 36° до 37·5°, т. е. температурата, която иматъ човѣка и животните. Сапрофитните бактерии могатъ да се размножаватъ и растатъ и при по-ниска температура. Подъ и надъ границите на тая температура бактериите съществуватъ, обаче, колкото се отива подъ и надъ нея, тѣхното размножаване спира, докато най-послѣ тѣ умиратъ. При 0° и при 60—70° много отъ бактериите сж вече мъртви, а само нѣкои могатъ още не само да живеятъ, но и да се размножаватъ.

Слънчевата свѣтлина е свършено неблагоприятна за развитието на бактериите. Тя има го-

лѣмо дезинфекционно дѣйствиѣ върху бактериитѣ и много отъ тѣхъ, па даже и споритѣ имъ, които сж много по издържливи, отколкото самитѣ бактерии, не могатъ да издържатъ слънчеви лъчи и ако бждатъ изложени на тѣхъ въ продължение на нѣколко часа, умиратъ, или най-малко отслабватъ, изгубватъ отровното си дѣйствиѣ и изгубватъ способността си да се размножаватъ.

Най-добри се развиватъ бактериитѣ въ тъмнина.

Отъ тукъ много лесно може да се разбере, защо въ тъмнитѣ и влажни помѣщения заразнитѣ болести по човѣка и животнитѣ върлуватъ най-често. Чувствителността на бактериитѣ къмъ слънчевата свѣтлина е по-голяма, ако тѣ се намиратъ въ влажна срѣда.

Твърди многобройни и разнообразни сж жизненитѣ процеси, чрезъ които бактериитѣ проявяватъ своя животъ и грамадна е работата, която тѣ извършватъ въ природата при приготвянето на хранителнитѣ матери, които имъ сж необходими за поддържане на живота си.

Най-големиятъ процесъ, който тѣ извършватъ въ това направление, е разлагането на различнитѣ органически материали, произхождащи отъ животинското и растително царство, на тѣхнитѣ съставни части и върху тоя непрѣкъснатъ процесъ на разлагане почива живота по-висшитѣ растения и животни.

Така гниенето и разлагането на животински растителни части и опадаци, като трупове, остатъци отъ жѣтвата, торъ или съ една дума на всички органически матери, произхождащи отъ животинското и растително царство, образуването на хумуса и на всички, необходими за растението на. земледѣлскитѣ култури, хранителни матери, въ почвата, както отчасти и распадането на скалитѣ, сж дѣло на микроорганизмитѣ. Безъ тая тѣхна работа грамадна частъ отъ тия хранителни материали въ почвата щѣха да останатъ въ такава форма, че не щѣха да бждатъ използвани отъ растенията. Цѣлото растително, а отъ тукъ и животинското царство дължатъ своето сѣществуване на тоя процесъ на разлагането и чрезъ възврѣщането на животинскитѣ и растителни части и труповете наново къмъ земята, гдѣто биватъ по сѣщия начинъ разлагани отъ бактериитѣ, се поддържатъ и равновѣсието въ домакинството на природата. Но въсо казано, гниенето и разлагането, извършвани отъ бактериитѣ, образуватъ връзката въ връгообращението на хранителнитѣ материали отъ животинското и растително царство.

Доказателства за това има безбройни. Въ всички процеси, нѣкои отъ които сж полезни, а други вредни за човѣка, като: образуването на киселото млѣко, вгорчаването на млѣкото, развалянето на сиренето, маслото и въобще развалята

на различнитѣ съестни продукти, зрееенето на сиренето, приготвянето на кисело зеле и въобще на зеленчукъ, втасването на хлѣба, бирата и виното, образуването на оцета, ферментацията на тютюна и маса процеси въ обработването на кожитѣ и въобще въ технологията навсѣкъдѣ сж намѣрени бактерии, безъ чието присѣствие тия процеси не бѣха могли да се извършатъ.

Посивняването на млѣкото, зеленитѣ цвѣтъ на гнойта, светението на морето и месото каквото често се забелязва поще, образуването на топлината въ нѣкои матери, като торичтата, купи сѣно, или тѣй нареченото „запаряне“, при което често пжти тѣ се и възпламеняватъ, запарянето на различнитѣ зърнени храни, струпани въ влажно състояние и т. н., боядисването червено на брашното и хлѣба—всичко това сж процеси, които се причиняватъ отъ специални бактерии.

Изучаването на всички тия процеси има грамадно значение за познаването на микроорганизмитѣ и то е придобило особено мѣсто въ бактериологията, понеже всѣкога дадено проявление, или химически процесъ сж характеристични за даденъ видъ бактерии, и при нормални условия всѣкога се явяватъ неминуемо. А това е послужило на ученитѣ като основа и ключъ за распознаването на различнитѣ бактерии.

Много отъ бактериитѣ притежаватъ способността да се движатъ отъ мѣсто на мѣсто, затова сж наречени и подвижни бактерии. Способността да се движатъ съставлява едно отъ най-характеристичнитѣ качества на тия бактерии.

Голѣма частъ отъ микроорганизмитѣ иматъ *болесто-творно*, или както се нарича на наученъ езикъ *патогенно* дѣйствиѣ върху животнитѣ и човѣка.

(слѣдва)

## Резолюцията на лозарския съборъ въ Русе

На състоялия се на 11 и 12 т. м. въ Русе съборъ на българскитѣ лозари е била приета една резолюция, която съдържа следнитѣ искания:

1. Да се побърза съ сключване на редовни търговски договори.

2. Да се освободятъ виното и гроздето отъ износни такси.

3. Да се корегиратъ тарифитѣ на разнитѣ навла, като се намалятъ до минимумъ.

4. Да се учреди централно информационно бюро съ задача да търси па-

зари и проучва ценитѣ на гроздето и вината.

5. Да се разреши безмитния вносъ на депозитни бѣчви.

6. Записване на производство на бѣчви.

7. Да се пропагандира отглеждането на подходящи сортове грозде за износъ, а за сега се препоръчва износа на „Афузъ Али“ и „Червена резикия“.

8. Да се устроятъ курсове за лозарското население специално по опаковката на десертното грозде.

9. Да се гласува законъ за винарското производство.

10. Да се разшири кредитирането на лозаритѣ за устройство на винарски изби и покупка на инвентаръ.

11. Да се създаде специаленъ винарски инспекторатъ при министерството на земледѣлието.

12. Да се уреди специаленъ институтъ за изучване и анализи на българските вина

13. Да се уредятъ въ чужбина рекламни бюра и да се изнасятъ на голѣмитѣ панаири и изложения изложби на български грозда и вина.

14. Да се премахне акциза на вината за вътрешното употребление, както и всички стѣснителни разпореждания на закона за акцизитѣ.

15. Да се препоръча на държавата да дава въ държавнитѣ приюти, болници, пансиони и казарми закуска или десертъ грозде.

съ точни и проверени цифри за общото производство на коприна и пашкули.

Производството на сурова коприна се изчислява презъ 1926 г. на 42,175,000 кгр., а презъ 1925 на 33,940,000 кгр. (Цифритѣ дадени въ скоби се отнасятъ за 1925 г.). Разпредѣлено по държави се пада на Франция 240,000 кгр. (260,000), Италия 3,855,000 (4,380,000), Испания 40,000 (100,000); всичко за западна Европа 4,185,000 (4,740,000).

Източна Европа, тукъ влиза и България 1,100,000 (1,145,000). Китай, изнесено презъ Шанхай 5,700,000 (5,715,000), изнесено презъ Кантонъ — 3,170,000 (2,405,000). Япония, изнесено презъ Йокхама 27,900,000 (25,845,000), Индия 55,000 (80,000). Индо-Китай 65,000 (60,000). Или всичко произведено въ крайния изтокъ — 36,890,000 (34,059,000).

Колкото се отнася до производство то на пашкули, за сега има сведения само за западна Европа. Презъ 1926 г. сж произведени 47,266,000 кгр. (52,799,000) разпредѣлени както следва: Франция 3,900,000 (3,368,000), Италия 43,900,000 (48,242,000), Испания 1,068,000 (1,189,000).

За ценитѣ на пашкулитѣ на марсилския пазаръ, интересующитѣ се могатъ да се обърнатъ къмъ Министерството на земледѣлието (Отдѣление земледѣлско) на което нашето консулство въ Марселия изпраща еженедѣлно ценитѣ.

## Официаленъ отдѣлъ

Държавна  
Подв. Земл. Катедра № 1525 До г-да Кметоветѣ  
11 Юний 1927 г. въ Варн. окръгъ.  
гр. Варна

## Свѣтовното производство на коприна и пашкули

Презъ 1926 година

България следъ войнитѣ си извоюва две здрави стопански позиции: въ областта на тютюневото и пашкулно производство тя има вече име на западнитѣ пазари, равно на името на страни, които преди столетия сж произвеждали тия два артикула. Ако даннитѣ за тазъ годишното производство на пашкули, което се изчислява надъ 3 милиона кгр. се укажатъ вѣрни, трѣбва да очакваме отъ износъ половинъ милиардъ лева. За да продадемъ съ сугурна печалба, нужно е да разполагаме въ всѣки моментъ

Извѣстно Ви е, Господинъ Кмете, че интереса къмъ създаване на люцернови ливади е много голѣмъ въ страната изобщо и окръга. Села като Чатма, Козлуджа и др. ще засѣятъ презъ идната година общи комплекти отъ мерата по 400—500 декара. Така, че само за тия нѣколко села ще е нужно люцерново семе по 2 до 3000 кгр. за всѣко село. Внесе ли се всичко това семе отъ вънъ ще трѣбватъ голѣми парични суми съ каквито не разполага нашата страна.

Нуждно е да се погрижимъ и си произведемъ сами люцерново семе отъ наличнитъ ливади, което е и твърде доходно за производителъ земледѣлецъ (отъ декаръ се добива срѣдно 30 до 50 и повече кгр. люцерново семе), а същевременно е и въ интереса на страната, че се намалява вноса който плащаме въ златна валута.

Предъ видъ това и съгласно окр. № 2224/1927 г. на М вото на Землед. и Държавнитъ Имоти умолявате се, Г-нъ Кмете, да разгласите щото отъ наличнитъ люцернови ливади да се оставятъ цели или частъ за добиване на семе.

За целта е най-добре да се оставятъ да завържатъ семе люцерновитъ ливади следъ първата косидба.

За числото на стопанитъ, които ще оставятъ люцерновитъ си ливади за семе, както и пространството на същитъ представите най-късно до 15 того списъкъ на Катедрата.

Директоръ: Т. Поповъ

Секр. Счетоводителъ: Д. Радева

Окръжно.

Варненски  
Окр. Ветер. Лѣкаръ  
№ 1570  
20 Юний 1927 г.  
гр. Варна.

До г. г. Длъжностнитъ Ветер. Лѣкари и фелдшери въ Варненски окръгъ.

За сведение на М-вото на З. и Д. И. Отдѣл. Ветерин.

Въпреки многократнитъ ми напомнявания почти всички длъжностни Ветер. Лѣкари и фелдшери отъ окръга не представляватъ на време и редовно месечнитъ си сведения, а особено ведомостта за епизотитъ и съ което ставатъ причина да се закѣснява съ представяването и на общата закава въ Министерството, то за последенъ пътъ съобщавамъ да се има предъ видъ следното:

Участъковитъ Ветер. фелдшери за напредъ да представляватъ месечната ведомостъ за епизотитъ на съответния Околийски Ветер. Лѣкаръ най-късно на 29 число отъ месеца, а околийскитъ Ветер. Лѣкари, следъ като грижливо систематизиратъ същата ведомостъ за цѣлата околия и добре проверена, я представляватъ въ Окръжната канцелария на 1 число отъ следующия месецъ.

Останалитъ месечни сведения отъ всички длъжностни лица да се представляватъ въ канцеларията ми най-късно до 10 число отъ следующия месецъ.

Съгласно предписанието на М-вото на З. и Д. И Отдѣление Ветеринарно подъ № 4951 отъ 14. VI. т. г. предупреждавамъ, че ония отъ г. г. Лѣкаритъ и Фелдшеритъ които и за напредъ продължаватъ да сж не редовни и закѣсняватъ съ ведомостта за епизотитъ ще се иска да бждатъ най-строга наказани.

Окр. Ветер. Лѣкаръ: Д-ръ Тюлевъ

Секр. Счетоводителъ: Друмевъ

Варненска  
Окр. Пост. Комисия  
№ 2210  
16 Юний 1927 г.  
гр. Варна.

До Г. Г.  
Общинскитъ Кметове  
въ Окръга

Предлага се на общинскитъ кметове въ окръга, общнитъ на които още не сж се издължили къмъ фонда за Кооперативенъ строежъ на основни народни училища съ 2% отъ редовнитъ си бюджетни приходи, да ни представятъ сведения най-късно до 1 Юли т. г. за дължимитъ суми по приложения тукъ образецъ — списъкъ.

за Председателъ: Хр. Митевъ

Секретаръ: Н. Николиевъ

Образецъ.

## СПИСЪКЪ

на дължимитъ къмъ фонда „Кооперативенъ строежъ основни народни училища“, суми 2% отъ редовнитъ бюджетни приходи на ..... селска община, отъ ..... бирнически участъкъ ..... околия.

| Да дължи суми, които не могатъ да се внесе до 1 Юлий 1927 г. |               |               |           |
|--------------------------------------------------------------|---------------|---------------|-----------|
| за 1925/26 г.                                                | за 1926/27 г. | за 1924/25 г. | Забелѣжка |
|                                                              |               |               |           |
|                                                              |               |               |           |
|                                                              |               |               |           |

Кметъ:

Секр. бирникъ:

Варненска  
Окр. Пост. Комисия  
№ 2277  
21 Юний 1927 г.  
гр. Варна.

Окръжно.

До г. г. общ. кметове въ  
с. с. Николаевка, Ботево, Са-  
рж-гьолъ, Емирово, Бѣлево,  
Саръдъръ, Крумово, Кара-  
хюсеинъ, Долни-чифликъ, Те-  
стеджий, Девня, Вълчи-долъ,  
Караджа-отъ, Кутлу-бей, Ара-  
пларъ, Шадж-къой, Невша,  
Черковна, Градинарово, Бей-  
лий, Султанларъ и Хасър-  
джикъ.

Предъ видъ на това, че презъ този  
месецъ се закриватъ жребцовитѣ стан-  
ции, наредете, Г-не кмете, преди да си  
заминатъ коняритѣ заведующи сѣщитѣ  
станции при общинитѣ Ви да имъ се из-  
платятъ отъ общинската каса за смѣтка  
на Постоянната комисия надницитѣ за  
месецъ мартъ т. г. срещу отдѣлна раз-  
писка, а ония за априлъ, май и юний  
сѣщата година по единично или срещу  
обща разписка при спазване на след-  
нитѣ условия: Коняра трѣбва да се от-  
чете окончателно по събранитѣ отъ него  
такси за скачкитѣ, които суми Вие впо-  
следствие следва да предадете въ По-  
стоянната комисия. Тия суми които ко-  
няра дължи могатъ да се прехванатъ  
срещу вземанката му на надницитѣ, ка-  
то общината се ангажира съ отчитането  
на сумитѣ предъ Комисията, а додадатъ  
горницата която следва да получи сре-  
щу надницитѣ; надницитѣ ще се изпла-  
тятъ отъ по 70 лв., считано месечна  
по 30 дни, като отъ изплатената сума на  
сѣщитѣ се задържи нуждния данъкъ  
следъ което всички документи да се из-  
пратятъ въ Комисията за оформяване и  
издължение.

за Председателъ: Хр. Митевъ

за Окр. бирникъ: Ст. П. Хареевъ

М. В. Р. Н. З.  
Од. Статист. Окр. и  
общ. финансии  
№ 6010  
8 Юний 1927 год.  
София

Окръжно.

До г. г. Окр. Упра-  
вители въ Царството.

Съгласно забележката подъ § 45 отъ  
бюджета на Министерството на Право-  
сѣдието за 1927/28 г. и чл. 54 отъ за-  
кона за устройството на сѣдилищата,  
пѣтнитѣ и дневни пари за отиване на  
мировитѣ сѣдии и секретаритѣ имъ за

разглеждане дѣла въ подучастъцитѣ, се  
заплаща пропорционално отъ съответ-  
нитѣ общини, които влизатъ въ района  
подучастъка.

Поради това веднага предпишете на  
селскитѣ общини въ окръга Ви, които  
още не сѣ гласували бюджетитѣ си за  
текущата 1927 г. да гласуватъ по § 5  
подъ нова точка 2 нуждния кредитъ за  
командировки на мировия сѣдия и се-  
кретаря му. Въ гласуванитѣ пѣкъ, но  
не усвърдени бюджети, Вие ще засил-  
вате гореозначения параграфъ, а общи-  
нитѣ, чийто бюджети сѣ вече утвърде-  
ни, да гласуватъ за целъта допълнител-  
ни бюджети.

Главенъ Секретаръ: (п) Разсукановъ

Нач. на Отдѣлението: (п) Маляковъ

В ъ р н о,

за Нач. на Отдѣлението: (п) Тончевъ

До Г. Г. Варнен. и Провад.  
Околийски Началници.

За препращане до селскитѣ общин.  
кметове за спазване.

№ 3722 гр. Варна, 15 Юний 1927 г.

Окр. Управителъ: С. Дончевъ

Секретаръ: Ст. Коларовъ

Настоящото се изпраща на г-да  
Общинскитѣ кметове въ Варненски  
окръгъ за сведение и изпълнение.

гр. Варна, 18 юний 1927 год.

Председателъ: М. Бояджиевъ

Секретаръ: Н. Николиевъ

Окръжно

Началникъ  
На Окр. Вет. Служба  
№—181  
18. VI 1927 год.  
гр. Варна

До Г. г. Околийскитѣ  
уч. Вет. лѣкари и уч. Вет.  
фелдшери въ Окръга.  
До г-на Управителя на  
Окр- Вет. Лечебница  
г. Варна

Съобщава се на горе поменатитѣ  
длъжностни лѣкари и фелдшери, че за  
да могатъ да получатъ нови квитанцион-  
ни книги за повѣренитѣ си лечебници и  
амбулатории, необходимо е лично да се

явятъ и отчетатъ предъ Окръжния бирникъ за старитѣ както е наредено съ окръжно № 1926 отъ 6 Май 1926 год. Всѣко искане на кв. книги безъ да сж се отчетли за старитѣ не може да бжде удовлетворено.

Издаването на обикновенни — не кочанни квитанции е не законно и нередовно и ако такива се укажатъ при ревизиитѣ, авторитѣ имъ ще се държатъ отговорни.

Н-къ Окр. Вет. Служба Д-ръ В. Пачевъ

## ХРОНИКА.

**Конгреса** на българския занаятчийски съюзъ ще се състои на 10, 11 и 12 юлий т. г. въ Търново. Ще взематъ участие 533 професионални организации при съюза съ 38,000 чл. Това е най-големата стопанска организация у насъ

Конгреса ще се чествува отъ много гости. Още отъ сега сж поискани 2,000 увѣрения за пътуване по железницитѣ.

Въ Търново ще бждатъ разгледани всички старини, занаятчийски резбарски творби и паметници на старо-българско занаятчийско изкуство. Въ конгреса, като гости, ще участвуватъ и представители на занаятчийскитѣ съюзи въ Чехословашко и Сърбия.

**Изработени** сж отъ министерството на земледѣлието и Дирекцията на труднитѣ земледѣлски стопанства два отдѣлни законопроекта за комасацията на земигѣ. И по двата проекта комасацията ще става чрезъ допитване до населението, а не задължително. Къмъ края на юний специална комисия при министерството на земледѣлието ще проучи въпроса.

**Отпуснати** сж на министерството на търговията 300,000 лева за продължение сондажитѣ по солнитѣ залежи въ Провадийско и оловно-сребърнитѣ въ Лъкавица (Станимашко).

**Министерството** на търговията организира чрезъ търговскитѣ камари едно посещение на грѣцки търговци и индустриалци за взаимно опознаване.

**Въ Турция** житното производство се значително увеличава. Въ Цариградъ,

споредъ официалнитѣ турски сведения се внася вече твърде малко жито отъ странство и върва се наскоро страната ще може да покрива сама нуждитѣ си.

## Решения на Върх. См. Палата.

Върховна  
Смѣтна Палата  
№ VII — 2882  
20 мартъ 1926 г.  
София

Преписъ  
До окръжнитѣ  
Смѣтни Палати

Съобщавамъ Ви, Господине Председателю, за сведение и изпълнение решението на общото събрание на Върховната смѣтна палата отъ 19 мартъ 1926 г. протоколъ № 31 т. 5.

Върховната смѣтна палата, общо събрание на отдѣленията ѝ въ заседанието си отъ 19 мартъ 1926 г., се занима съ повдигнатитѣ въпроси отъ Софийската окръжна смѣтна палата съ протоколъ № 55 отъ 6 февруарий 1926 г. относно констатиранитѣ нередовности и опущения въ отчетитѣ на селскитѣ общини, и за да се произнесе взема предъ видъ:

I, Секретаръ бирницитѣ при селскитѣ общини по закона за сжщитѣ и правилника за приложение му не сж задължени да водятъ спомагателни квитанционни книги, обаче, нѣкои отъ тѣхъ за свое улеснение, спирайка се на чл. 337 отъ правилника за прилагане закона за градскитѣ общини, на своя отговорност, възлагатъ на чиновници при общинското управление да водятъ такива, като отчитавието имъ става по начина, предвиденъ въ чл. чл. 338, 339 и 340 буква а и 462 т. 4 отъ сжщия правилникъ, съ изключение на това, че тѣ обикновенно си служатъ съ квитанционни книги, състоящи се отъ кочанъ и отрезъкъ за вносителя, а не отъ кочанъ, отрезъкъ за вносителя и отрезъкъ за подкрепление на прихода, и затова тѣ къмъ отчетнитѣ си книги не могатъ да представятъ вторитѣ отрезъци отъ спомагателната квитанционна книга. Така събраната сума по нѣколко квитанции се записва на приходъ срещу една квитанция по главната квитанционна книга, която книга се води отъ секретаръ-бирника. При това положение не може да става изчерпателна контрола върху постѣпилитѣ приходи: за какво именно е постѣпила сумата, размѣра ѝ, събрана ли е съгласно бюджетнитѣ тарифи, такси и пр. А, за да има такива, въ такива случаи, секретаръ-бирницитѣ, трѣбва къмъ отчетнитѣ си книги да представятъ самия кочанъ отъ спомагателната квитанционна книга.

II. Квитанционнитъ книги които се водятъ отъ секретарь-бирниците при общинитъ и срещу които се внасятъ суми на приходъ въ общинската каса, съгласно чл. 375 отъ правилника за прилагане закона за селскитъ общини, трѣбва да сж написани четливо и да бждатъ изчерпателни, за да може да се разбере за какво именно се внася сумата, а отъ тукъ да може да се проследи правилно и съобразно утвърдената бюджетна тарифа ли е събрана сумата.

а) отъ наемъ на сгради, мѣста, бостани, ливади, ниви, тухларници, варници и пр. — необходимо е да се каже въ квитанцията, за кое време се отнася наема, по каква наемна стойностъ на декаръ, метъръ и пр.

б) отъ паша въ общинската мера и доходъ отъ общинския оборъ за какъвъ добитѣкъ се отнася, броя на сжитѣ, за колко време се плаща и пр.

в) отъ удостоверяния, свидетелства, актове, скици и др. подобни за какво се касае издаденото удостоверение (за материално и семейно положение, за собственостъ, за подавство и пр.) свидетелство (за честностъ, за благонадежностъ и пр.) актъ (за раждане за встъпване въ бракъ) скици (за регулация, очуждение и пр.).

г) отъ общински доходи: сергия, право за премияване презъ общински мостове, налогъ върху керемедарницитъ, тухларницитъ, варницитъ и пр. табла, домино, билиарди, кантарина и кринина, разни представления, свирачи, певци и пр. за кое се отнася наема, таксата, налога и пр., по колко на лице, варница, тухларница, на табла, домино, билиардъ се взема, кантаринина и кринина, по колко на вгр. и за колко килограми, за представление, свирачи и пѣвци — за колко време (дни, седмици) ваде и пр. пр.

Въобще, необходимо е да вписватъ всички данни въ квитанцията, за да може да се установи отъ контролата действително каква сума трѣбва да бжде събрана и внесена въ общинската каса.

III. При издаване квитанции за внасяне таксата на позволителни билети за строежъ, съгласно чл. чл. 522 и 523 отъ правилника за прилагане закона за селскитъ общини, необходимо е тоже въ квитанциитъ да се казва изрично, какво е строящето се, поправянето, препокриването и пр. здание и неговитъ размѣри и пр. (голѣмина, квадратура, масивностъ) по колико на квадратенъ или кубически метъръ и пр., отъ които елементи зависи и размѣра на таксата, която следва да се събере въ случая.

IV. При квитанциитъ издавани за внесена кръвнина и нитизапъ, съгласно чл. чл. 301 и 300 отъ правилника за прилагане закона за селскитъ общини, отчетницитъ трѣбва да обозначаватъ,

а) за кръвнината — отъ какъвъ добитѣкъ е

месото, колко килограми тежи заклания добитѣкъ, по колко на вгр. е събрано и пр.

б) за нитизапа — каква е продажната стойностъ на добитѣка. По такъвъ начинъ ще може да се провери правилно ли е събрана таксата за кръвнината и нитизапа, а отъ тукъ и следуемата се нитизапска връхнина. Когато пъкъ сжитѣ сж отдадени на закупачъ, въ квитанциитъ трѣбва да бжде означена за кое време се наема, какъвъ е годишния наемъ и пр.

V. По отношение извършенитъ отъ общината покупки-продажби на разни предмети, материали, недвижими, имоти и пр. отчетницитъ обикновено къмъ отчетнитъ книжа, не прилагатъ никакви книжа, отъ които да се установи, по какъвъ начинъ е извършена покупката или продажбата и действителната стойностъ на купенитъ или продаденитъ материали, вещи, недвижими имоти и пр. Въ такива случаи отчетницитъ трѣбва да представятъ тържвитъ преписки въ оригиналъ или преписъ.

VI. Отчетницитъ съгласно чл. чл. 388 и 392 отъ правилника за прилагане закона за селскитъ общини сж задължени да водятъ книги, въ които да записватъ всички инвентарни предмети закупени отъ общинскитъ средства. Сжитѣ пъкъ по силата на чл. 400 буква р отъ правилника сж задължени къмъ отчетнитъ си книжа да прилагатъ и надлежно завѣрени преписи отъ инвентарната книга, та контролата да може да види закупенитъ презъ една финансова година предмети, записани ли сж въ тази книга. За негоднитъ предмети които не могатъ да се продадѣтъ и нѣматъ никаква стойностъ трѣбва да се представя актъ на общинската тържна комисия която ги е унищожила (чл. 391). Сжитото нѣщо се отнася и до библиотечната книга, въ която се записватъ закупенитъ отъ общински средства книги (чл. чл. 393 и 394 отъ правилника).

VII. Въ издаванитъ отъ отчетника квитанции за внесена въ общинската каса връхнина по чл. 67 т. 13 отъ закона за селскитъ общини, необходимо е да се означава какъвъ е процента на връхнината, върху каква сума се събиратъ, отъ какво произлиза тая сума — данѣкъ занаятие, данѣкъ сгради, поземленъ данѣкъ, патенти, за какво се отнасятъ тия патенти (спортни питиета, тютюнъ, на едро, дребно, равностъ и пр.) изобщо да се вписватъ всички данни, отъ които може да се установи каква сума трѣбва да се събере и правилно ли е събрана.

VIII. При предаване длъжностъ отъ единъ отчетникъ на другъ такъвъ, тѣ съгласно чл. чл. 41 и 488 отъ правилника за прилагане закона за селскитъ общини, сж задължени да съставятъ актове за предаване и приемане длъжността, въ които се изброяватъ и описватъ всички нѣща, кои-

то се предаватъ отъ единия на другия (наличност — бюджетна и извънбюджетна, ценни книжа, счетоводни книги, квитанционна, касова, партидна и пр.) По единъ екземпляръ отъ тѣзи актове необходимо е да има къмъ отчетнитѣ книжа, та при проверката имъ да може да се види по отдѣлно за всѣки отчетникъ колко време е служилъ, какви операции и извършилъ и пр., а отъ тукъ кой отъ двамата отчетници е виновенъ за констатирани грѣшци и нередовности по отчетнитѣ книжа.

IX. При сключването на известно бюджетно упражнение отчетниците, съгласно чл. 403 отъ правилника, сж задължени да внасятъ констатирания излишекъ въ нѣкое държавно кредитно учреждение. За оправдание на такива внесени излишци отчетниците прилагатъ къмъ главния си отчетъ надлежно заверенъ преписъ отъ свидетелството на кредитното учреждение, срещу което е внесена сумата чл. 400 буква м. отъ правилника. Въ случай, че този излишекъ се използва по решение на общинския съветъ за нуждитъ на общината за следующото бюджетно упражнение, отчетниците трѣбва да представятъ надлежно утвърдени за тази целъ протоколи на общинския съветъ чл. 410 отъ правилника. Независимо отъ това къмъ главния си отчетъ трѣбва да представи отрезкъ отъ квитанционна книга, срещу която е записана сумата на приходъ за следующото бюджетно упражнение (чл. 412 отъ правилника).

X. Преписитѣ отъ документитѣ, които отчетниците прилагатъ къмъ отчетнитѣ си книжа, винаги заверени отъ началника на учреждението, респективно отъ общинския кметъ чл. 88 отъ правилника за прилагане закона за Б. О. П. и чл. 521 отъ правилника за прилагане закона за селскитѣ общини, а не отъ самитѣ отчетници, защото такива преписи, заверени отъ самитѣ тѣхъ, за контролата не могатъ да иматъ никаква стойностъ.

XI. Когато единъ бюджетъ е утвърденъ следъ започването на известна финансова година и по бюджета за тази финансова година се предвиждатъ за събиране по голѣми такси, берии, и пр., а отчетниците до утвърждаването на бюджета сж събрали тѣзи такси по размѣра предвиденъ въ бюджета за миналата година, сжитѣ трѣбва да досъбератъ разликитѣ, защото приходната частъ на бюджета е гласувана съ огледъ на увеличениѣ такси и съобразно постъпленията по общинския бюджетъ е гласувана разходната частъ на сжити. По отношение разходитѣ извършени за заплати на общинскитѣ служащи въ такива случаи, отчетниците трѣбва да се съобразяватъ съ преписанието на чл. чл. 246, 247 и 248 отъ правилника за прилагане закона за селскитѣ общини, които сж доста ясни и категорични.

XII. Квитанционнитѣ книги, съгласно чл. 371 отъ правилника, се приключатъ въ края на всѣка финансова година, като констатираната наличностъ се пренася въ квитанционната книга за следващата финансова година (чл. 378 отъ правилника). При това положение постъпилитѣ приходи за смѣта на миналата финансова година се записватъ въ квитанционната книга за текущата финансова година (която отчетниците обикновенно прилагатъ къмъ отчетнитѣ си книжа за тази финансова година. Въ този случай постъпилитѣ общински приходи за смѣта на миналата финансова година, контролата не може да бѣде изчерпателна, и за да има такива, необходимо е отчетниците въ този случай къмъ отчета си за миналата година да представятъ квитанционна книга и за текущата финансова година, която обема извършени операции на предшествующата такава веднага следъ преключването ѝ, като къмъ отчетнитѣ си книжа за текущата си финансова година укажатъ че квитанционната книга се намира къмъ отчетнитѣ книжа за м. г.

Независимо отъ това квитанционнитѣ книги ведно съ партиднитѣ книги по прихода и разхода трѣбва да се приключватъ всѣко тримесечие, шестмесечие и пр. чл. чл. 378 и 379 отъ правилника.

XIII. Отчетниците къмъ главния си отчетъ трѣбва да представятъ надлежно заверени списъци на отчетниците презъ финансовата година съ обозначение на тѣхното мѣстоживение, за да се иматъ предъ видъ отъ контролата при издаване на съответнитѣ имъ решения.

XIV. По отношение на глобитѣ отъ кмета съ заповѣди, отчетниците трѣбва да прилагатъ и преписи отъ самитѣ заповѣди, отъ които да може да се види, какъвъ е размѣра на глобата и събраната е напълно отъ глобеното лице.

По тия съображения, Върховната смѣтна палата,

Р Е Ш И:

1) Одобрява протоколното решение на Софийската окръжна смѣтна палата отъ 6 февруарий 1926 г. подъ № 55

Това решение да се съобщи на окръжнитѣ смѣтни палати за сведение и изпълнение.

Председателъ: (п) Геннадиевъ

Секретаръ: (п) Шалварджиевъ

В ъ р н о,

при Шуменската Окръжна Смѣтна Палата

Секретаръ: Ив. С. Лазаровъ